

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput I. De fide est dari peccata ignorantiaë.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

rumque fallit, & quæ nisi per Scripturarum divinarum auctoritatem corrigeretur, forte etiam non ita horreret, permittere concubium uxorata cum non suo, pro honore & fama, quam alioqui prostituere paratus esset inimicus homo. Cum apud Casuistas quosdam pro honore & fama liceat, quod licet pro vita.

202 Objicies 14°. Ex doctrina nostra sequitur, eum qui contra naturam legem peccavit ex ignorantia illius, & ideo peccatum illud nunquam confessus fuit, teneri generalem vitam confessionem instituere, saltem à tempore quo tale peccatum commisit: cum peccatum illud remitti non potuerit, quod ideo nec confessus nec detestatus fuit, quia peccatum esse ob ignorantiam non credidit.

Respondent plerique Veteres, negando sequelam: quia potuit interim confessiones validas fecisse, sed informes.

203 Alii qui confessiones validas & informes non admittunt, sequelam admittunt, nec in ea majus absurdum inveniunt, quam in communi Theologorum doctrina, de confessionibus factis cum omissione alicujus necessarij necessitate medi ad justificationem. Norunt quippe Confessarii, qui penitentes suos diligenter examinant, quam multi ex ipsis non satis instructi sint circa quædam ex illis, quamque verè S. Carolus Borromæus p. 2. c. 18. dicat: *Si Confessarius majorem industriam in iis examinandis posuerit, non dubium est quin plures deprehendet, qui nunquam (ut oportuit) Sacramento penitentia peccata sua expiarint. Quod cum fuerit ab eo animadversum, ostendet eis, quòd... totius vite confessionem instituere, ac studio vehementi in salutem suam incumbere tenebuntur.*

204 Non videntur tamen invalida universim fuisse confessiones omnes eorum, qui peccatum aliquod contra naturam legem ignoranter commissum non exposuerint. Maxime si semel dumtaxat vel raro illud commiserint, nec am-

plius habuerint propositum simile quid deinceps committendi: cum solum confitenda sint peccata, quibus post debitum examen se Deum mortaliter offendisse fideles meminerint, & quorum conscientiam habent. Tale proinde peccatum dimitti potuerit per generalem peccatorum detestationem, perceptamque de illis absolutionem, eo modo quo dimittitur peccatum oblitum. Tunc ergo sufficit peccatum illud ignoranter commissum confiteri cum iis quæ de novo commissa fuerint.

Objicies 15°. Nullus peccat in eo quod vitare non potest. Sed juris naturalis ignorantiam, circa remotiora, plerique minus docti vitare non possunt: cum ne docti quidem omnem vitare possint.

Respondeo juris naturalis ignorantiam, in iis quæ à nobis agenda sunt, vel cavenda, semper vitari posse practicè, licet non semper speculative. Nec à peccato excusare ignorantiam juris naturalis invincibilem quoad dissolutionem, dummodò vincibilis sit quoad evasionem, ut loquitur Adrianus VI.

Objicies 16°. Ista nostra doctrina nova est & Janseniana.

Respondeo eos qui hoc objiciunt, vel doctrinam nostram per insignem calumniam traducere, vel inscitiam suam manifestè prodeire, explosioneque magis, atque contemptu, quam responsione dignos esse. Cum enim doctrinam nostram tradiderint SS. Patres, & passim Theologi veteres, superiorique sacculo (ante Jansenium) Theologi illustres (ut supra monstravimus, etiam ex testimonio duorum insignium è Soc. Theologorum) quomodo nova, quomodo Janseniana? Docuerit, vel non docuerit eam Jansenius, ubi & quando propterea damnatus? Puerilis ergo, sanctisque Patribus, totque illis Theologis, Veteribus ac Recentioribus injuriosa, atque inscitia plena est objectio illa.

P A R S V.

De peccatis ignorantia.

C A P U T P R I M U M.

De fide est dari peccata ignorantia.

IX ignorantia nullum peccatum committi, unus est ex erroribus Abaelardi, propter quos Guilielmus Abbas ad Gaufridum, Episcopum Carnotensem, & ad S. Bernardum, in hæc verba scripsit: *Dico vobis, periculose fletis, tam vobis, quam Ecclesia Dei.* At non siluit Bernardus: nam errorem illum epist. 77. ad Hugonem de S. Victore fidei contrarium esse, clarissimis S. Scripturæ testimoniis demonstravit, ut sequitur.

Is forsitan qui asserit non posse peccari per ignorantiam, nunquam pro suis ignorantibus deprecatur, sed potius Prophetam irridet, deprecantem & dicentem: "Delicta juventutis meæ, & ignorantias meas ne memineris: " Forsitan reprehendit Deum, exigentem pro peccatis ignorantia satisfactionem. Loquitur enim in Levitico ad Moysen, dicens: " Anima, si peccaverit per ignorantiam, feceritque unum ex his quæ lege Domini prohibentur, & pecca-

CAPUT II.

Ex illo fidei dogmate conficitur, à veritate de-
viam esse opinionem, quæ tradit, ad pec-
candum formaliter, necessariam esse formā-
lem & actualem notitiam, seu advertentiam
& considerationem malitiae.

§. I.

Opinio Recentiorum.

ANno 1581. Valquez primum docere co-
pit, ad peccandum formaliter necessa-
riam esse actualem reflexionem, seu adver-
tentiam & cogitationem, vel saltem actuale
dubium, vel scrupulum de malitia actionis,
uti fatetur disp. 223. in primam secundæ cap.
2. ubi licet addat, suam istam opinionem, ut-
pote insolitum aliquid præ se ferentem, viris
doctis vilam esse difficilem, eam nihilominus
secuti sunt plurimi Recentiores, præsertim de
Societate, ut Suarez disput. 4. de Censur. sect.
8. Sanchez oper. moral. l. 1. tr. 2. c. 4. Filius
to. 2. tr. 25. c. 1. & 10. Amicus to. 3. disp.
17. sect. 8. Tannerus de peccat. disp. 4. q. 5.
dub. 5. Baunius infra referendus. Theophy-
lus Raynaudus disciplin. mor. disp. 4. q. 1. a.
6. Card. de Lugo disp. 5. de Incarn. sect. 5.
Arriaga tr. de Deo uno & trino disp. 2. sect. 3.
Oviedo 1. 2. tr. 4. contro. 1. p. 4. & apud
ipsum Granadus, Hurtadus, Palao, Salas,
& alii communissimè. Comptonus to. 1. dis-
put. 89. sect. 4. & disput. 104. sect. 4. Escobar
tr. 2. exam. 1. c. 3. Tetillus reg. mor. p. 2. q. 63.

Verùm opinionem illam (post Comitolum) II
merito improbant ex eadem Societate Gordo-
nus Theol. Mor. l. 1. q. 8. c. 10. Thyrsus Gon-
sales, Generalis Societatis, to. 4. disput. 6. à
n. 92. ad 156. prout ipse refert in fundam.
Theol. Moral. dissert. 9. n. 1; his verbis: *Mul-
ti Probabilista, ad peccandum contra legem,
requirunt advertentiam actualem ad malitiam,
vel periculum malitiae; ac proinde existimant,
neminem posse peccare, agendo contra legem,
quin cognoscat se peccare. Quos latè impugnavi
to. 4. disp. 6. à num. 92. ad 156. ostendens, posse
aliquem per errorem culpabilem, ortum ex sua
culpa personali, peccare mortaliter contra le-
gem, etsi in eo instanti nullo modo cognoscat se
peccare; imò quamvis cerit existimet se bene
agere.*

Similiter ex eadem Societate Elizaldus, seu 12
Antonius Celladeus, de recta mor. doct. l. 1.
q. 5. & 7. eandem opinionem magno zelo re-
fellit: quia (inquit) tot... infert præjudi-
cia, ut modis omnibus eam convellere necessa-
rium arbitratus sim, atque totius litteraris la-
boris mei pretium futurum amplissimum; si hoc
unum consequeretur.

§. II.

Opinio illa refellitur, quia non consistit cum dog-
mate illo fidei, quo constat dari peccata ig-

ti rea intellexerit iniquitatem suam, offeret arie-
tem immaculatam de gregibus Sacerdoti, jux-
ta mensuram estimationemque peccati. Et
missum: qui orabit pro eo quod nesciens fecerit.
& dimittetur ei, quia per errorem deliquit
in Dominum.

3 Si ignorantia nunquam peccatum est, cur di-
ctum est in epist. ad Hebræos, quia in secundo
tabernaculo semel in anno solus Pontifex intra-
ret, non sine sanguine, quem offeret pro suis &
populi ignorantia?

4 Si peccatum ignorantia nullum est, non ergo
peccavit Saulus, quod persecutus est Ecclesiam
Dei: quoniam quidem ignorans hoc fecit, ma-
nens in incircumcissione. Beatus quoque faciebat, quod
erat blasphemus & persecutor, & contumelio-
sus, quod erat spirans minarum, & cædis in
discipulos Domini. In hoc ipso quippe abundan-
ter amulatores existens paternarum traditionum.
Non ergo debuit dicere: „ Misericordiam con-
secutus sum; „ sed, mercedem recepi. Quippe
quem ignorantia à peccato reddebat immunem;
insuper & amulatio remunerabilem indicabat.

5 Si (inquam) ignorantia nunquam peccatur:
quid ergo causamur adversus occisores Aposto-
lorum? Quandoquidem non solum malum esse
nescierunt, interficere illos; sed insuper quoque,
id faciendum, arbitrati sunt obsequium se presta-
re Deo.

6 Sed & frustra in cruce Salvator pro suis ora-
bat crucifixoribus; quippe nescientibus (ipso
teste) quid facerent, & ita nequaquam peccan-
tibus. Neque enim fas est illatenus suspicari,
memitum esse Dominum Jesum, aperte perhi-
bentem, eos ignorare quid facerent: etsi forte
de Apostolo dubitet quis, quod, carnem suam
amulans, sicut homo memiri potue it, ubi ait:
Si enim cognovissent, nunquam Dominum
gloriæ crucifixissent. „ Numquid non ex his
satis apparet, in q' am' jaceat ignorantia tene-
bris, qui ignorat peccari posse per ignorantiam?

7 Ideo errorem illum SS. Patres omnes adeo
concorditer inestantur, ut supervacaneum
foret, in re apud Catholicos indubitata, eor-
um indicem texere. Sanè in Concilio Dio-
politano Pelagius coactus fuit ejurare hanc pro-
positionem, quam omnes istius Concilii Patres
damnarunt ut Scripturæ contrariam: oblivio-
nem & ignorantiam non subjacere peccato; quo-
niam non secundum voluntatem eveniunt, sed
secundum necessitatem.

8 Sed & Hieronymus in Dialogis contra Pe-
lagianos, hanc ipsorum propositionem, ut in-
fanam, sacrisque Litteris adversam refellit: *Que
est ista iustitia, ut peccato teneat erroris, cuius
reatum non habet conscientia? Nescio me pec-
casse, & ejus rei, quam nescio, pœnas luo.*

9 Videat proinde Christianus Alethinus, qui-
buscum recenter dicat in lib. de peccat. ignor.
p. 1. c. 1. a. 3. non esse peccatum, quod non
est contra conscientiam. Quod non solus Hiero-
nymus refellit, sed & S. Thomas quodlib.
8. a. 13. ut videbitur libro seq. cap. 83.